

Zöld, kék és sárga lepkeszárnyak

Az újpesti múzeumban minden faj fellelhető

Daniss Győző

A Föld valamennyi ruhatervezője összefogva sem tudna színpompásabb kollekciót bemutatni annál, mint amelyet a lepkék – folyamatosan és tervező nélkül – produkálnak. Bizonyosság rá *Juhász György* ezernyi faj és alfaj sok tízezer példányát számláló gyűjteménye – java részét a maga alapította Újpesti Lepkémúzeumban közönség elé is tárja.

A gyűjtő szenvedélye a nagymama kertjében támadt fel. Azóta – évtizedek alatt – kiterjedt Magyarország egészére, majd mind az öt világ-részre.

A magyar nappali lepkék közül egy sem hiányzik az üvegfedelű fadobozokból. Az egyikén sakktábla, egy másikon pávatollak. Így könnyebb megmagyarázni az óvodásoknak, kisiskolásoknak, hogy honnan kapta nevét a sakktáblalepke vagy az igazán remek esti pávaszem. A citromlepkénél aligha van szükség efféle segítségre – legfőlőbb azt érdemes megjegyezni, hogy citromlepkével szerencsés esetben akár már február végén is találkozhatunk, mert a fajnak akadnak áttelelő példányai.

Még pompásabb látványt kínálnak a trópusi pillangók. Zöldek, kékek, feketék, barnák, sárgák, lilák, némelyikük szárnya a fénycsövek káprázatait idézi. És milyen változatos a formájuk! Nem könnyű a befogásuk. Akad, amelyikért lepkehálóval kell nekiiramodni. Más fajok hímjeit a nőstényükre emlékeztető színes selyemdarab lengetésével lehet hálóközelbe csalni. Sötétedés után a fénycsapda segít – az erősen megvilágított fehér vászonra szálló egyedek behullanak az elbódító kloroformos üvegbe.

Láthatunk a tárlókban pödörnyelvét félarasznyira kitékerő dél-amerikai szendert, a felfalatás előli védekezésül magát sárguló levélnek álcázó

Indiai levéllepkét, szinte foszforeszkáló azúrlepkéket – úgy mondják, porrá tört szárnyukat az Egyesült Államokban régebben a hamisítások megnehezítésére pénzjegyek papírjába keverték. Az egyik legértékesebb darab egy nagyon messziről érkezett ajándék bogár – a *Xixuthrus heros*-ból. A Fidzsi cincérből mindössze nyolc példány van Európában.

A lepkéken kívül a természet sok más különleges teremtményével is megismerkedhetnek a látogatók. Egy jókora vízipoloskával – Thaiföldön cukormázban megforgatva és megsütve ínycsek kedves falatja. Egy kilencöves tatu páncéljával – perui piacokon ilyenekből árulnak szöveget, csavart és más apró holmit. Sok millió éves megkövesedett csigával – egy marokkói férfitől szerezte meg a gyűjtő, az edzőcipőjét adta érte cserébe. Megkövesedett dinótojással. Rájaállkapoccsal – benne a fogak göcsörtös kukoricacsőre emlékeztetnek. Nem utolsósorban pedig egy lepkeszárny-szerűen csillogó zempléni ametisztel – ez az ásvány a világon csak Magyarországon fordul elő.

Ezekből a tárgyakból, akár csak a gyűjteménynek a néprajz körébe vágó darabjaiból, maszkokból, lándzsákból, ékszerekből, pásztoreszközökből a lepkénél kevesebb van a gyűjteményben – de így is jó látni őket, elgondolkodhatunk a természet szépségén, szinte felfoghatatlan változatosságán.

Info

- **Újpesti Lepkémúzeum** - Budapest IV., Dessewffy utca 26.
- **Nyitva:** keddtől péntekig 12-18 óráig, szombaton és vasárnap 10-18 óráig. Magyar, angol és orosz nyelvű tárlatvezetés.
- **Belépődíj:** 500 forint, nyugdíjasoknak 400 forint, gyerekeknek és diákoknak 250 forint; újpesti iskolai csoportoknak ingyenes.